میشێل فۆكۆ

میشێل فۆكۆ فەیلەسوف، مێژونووس، رەخنەگری كۆمەڵایەتی فەرەنسی كاریگەرییەكی زۆری هەبوو لەسەر بوارەكانی زانستەكۆمەڵایەتی و مرۆڤایەتیەكان .ئەو بەتایبەتی تر ناسراوبوو بە تێز و بیركردنەوكانی لەسەر :هێز،خودناسی،ئەبستمۆلۆژیا و پەرەسەندنی سیستەمەكانی هزر و واتا.لێكۆڵەرەوان فۆكۆ وەك فەیلەسوفی پۆست مۆدێرنە پۆلێن دەكەن،بەڵام ئەو دژی ئەم پۆلێن كردنەیە و پێی باش بوو كارەكانی زیاتر شیبكرێنەوە وەك لەوەی پێناسەیان بۆ دابنرێت.

لەبەرئەوەی باپیری و باوكی پزیشك بوون خانەوادەكەی حەزیان دەكرد ئەمیش ببێتە پزیشك ،بەڵام فۆكۆ زۆر زوو تونای زیرەكی خۆی بۆ دەركەوت و رووی كردتە رێگایەكی جیاوازتر ئەویش بریتی بوو لە :فەلسەفە.

بە بۆچوونی فۆكۆ (مرۆڤ) بەم چەمكەی ئێستا بوونی نەبووە لە چاخە كلاسیكی و زەمەنی پێشودا، چونكە تێروانین نەبووە بۆ سروشتی مرۆڤ بەمانا سایكۆلۆژی و سیاسی و ئەخلاقیەكەی. هەروەرها فۆكۆ زۆر كار و لێكۆڵینەوەی جۆراوجۆری ئەنجامداوە لە سەر نەخۆشخانە دەروونی و بەندیخانەكان و دەرئەنجامی ئەم لێكۆڵینەوانەشی بوون بەهۆی لەدایكبوونی كتێبی "**دیسپلین و سزا**" كە تیایدا شیكاریەك و تێگەیشتنێكی قوڵمان دەربارەی هێز و كۆنترۆڵ پێشكەش دەكات.

حەز و ئارەزووەكان شوێنێكی گرنگیان هەیە لە بیركردنەوەی فۆكۆدا.ئەو پێی وایە "پێویستە لە حەز و ئارەزووەكانمان بگەین،چونكە لە رێگەی ئارەزووەكانمانەوە فۆرمی نوێی پەیوەندیی ، خۆشەویستی و داهێنان دەدۆزینەوە".

● لەدایك بون: [illegible] لەفەرەنسە.
● مردن: [illegible] لەفەرەنسە.
● فۆكۆ بە مردن نەخۆشی ئایدز.
● ناسراوە وەك: فەیلەسوف، لێكۆڵەر ،مێژونووس.

ئا/ شاسوار كەمال مەحمود